

Vijf nominaties Henk Ritzenprijs 2016

De “Henk Ritzen–prijs 2016” is de bekroning van het beste artikel dat in 2016 in Onderwijs en Gezondheidszorg is gepubliceerd. De voormalige hoofdredacteur heeft voor de tweede keer vijf artikelen genomineerd, waaruit de jury één artikel kiest als beste O&G-artikel van 2016. De prijs is bedoeld als jaarlijkse onderscheiding en tegelijkertijd als aanmoediging voor de lezers die een boeiend en innovatief artikel willen schrijven. De prijs bestaat uit een trofee (wisselbeker), een oorkonde en een gratis jaarabonnement.

Redactie

De genomineerde artikelen zijn in 2016 gepubliceerd in *Onderwijs & Gezondheidszorg* in de vorm van een best practice, onderzoeksverslag of leerpraktijk. De minimale omvang van het artikel is 1200 woorden en het artikel is beoordeeld en begeleid door de redactie. De inhoud moet voor docenten en praktijkopleiders (werkbegeleiders in zorginstellingen) vernieuwend en innovatief zijn en aansluiten op actuele thema's op het gebied van verzorging en verpleging. Artikelen van redactieleden, freelancers en commerciële bureaus zijn uitgesloten van nominatie.

Een moeilijke keuze

Het was deze keer een moeilijke klus; artikelen niet nomineren, voelt als verliezen. Ze zijn goed, en toch zijn andere factoren doorslaggevend voor de nominatie van een artikel. Over welke factoren hebben we het dan? De nominatie van alle artikelen moet evenwichtig zijn verspreid over de rubrieken van het blad. Bijna alle artikelen uit de rubriek “Onderzoek actueel uitgelicht” gaan in op actuele problemen, hanteren een goede wetenschappelijke opbouw, en leveren een belangrijke bijdrage aan het kennisdomein. Maar, onderzoek dat afkomstig is uit promotietrajecten en waarvan de eerste auteur door excellente wetenschappers wordt begeleid, wordt (vergeleken met auteurs uit het mbo en hbo) zwaarder meegewogen. De kwalitatieve voorsprong van deze onderzoeksgroepen is evident. Soms is het zelfs een samenvatting van een prachtig proefschrift. Het is dus zoeken naar de juiste balans in de factoren die meewegen om als artikel genomineerd

te worden. Ook wordt in deze nominatie rekening gehouden met de leesbaarheid van het artikel voor de doelgroep van *Onderwijs en Gezondheidszorg*. Genomineerde artikelen moeten voor de lezer herkenbaar zijn, bijvoorbeeld voor de praktijkopleiders in zorginstellingen, de docenten in het mbo en hbo, maar ook voor de beleidsadviseurs die zich bezighouden met professionaliseringstrajecten, en de curriculumontwikkelaars die druk doende zijn met herontwerp van curricula in mbo en hbo. Na veel wikken en wegen, terugleggen, er een dagje overheen laten gaan, weer opnieuw lezen en vervolgens verwerpen of nomineren, zijn vijf artikelen gekozen.

Artikel van Hester Smeets, Claudy Cobben-Crefcoeur en Albine Moser

Interprofessioneel samenwerken is een belangrijk thema in de gezondheidszorg. Zorginnovaties slagen als medewerkers van verschillende kwalificatieniveaus goed samenwerken, zowel tussen als binnen de verschillende zorgdisciplines. Geen eenvoudige opgave! Vooral niet om vanuit het thema “interprofessioneel samenwerken” onderwijsleersituaties te ontwerpen. De auteurs zijn erin geslaagd om vanuit de theorie over “Communities of Practice” een module te ontwikkelen voor eerste- en tweedejaarsstudenten hbo van de faculteit Gezondheidszorg van Hogeschool Zuyd. De module omvat

De genomineerde artikelen

Auteurs	Titel	Rubriek
Hester Smeets, Claudy Cobben-Crefcoeur en Albine Moser	Interprofessionele Communities of Practice. Het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van een onderwijsinnovatie.	Best Practices (nummer 3)
Willeke Baronner en Christian Wallner	Ontwerpcriteria voor een Learning Community. De Learning Community als krachtige praktijkleeromgeving.	Onderzoek (nummer 3)
Selena Welling, Wilma Vonk Noordegraaf, Natasja Looman en Cornelia Fluit	Hoe professionals en patiënt samen (leren) werken. Knights of the round table.	Best Practices (nummer 4)
Ad Bergsma en Marit van de Dijk	Zelfregie in de opleiding hbo-verpleegkunde BN2020. Hoe integreert de hbo-v van Saxion zelfmanagement in onderwijs en toetsing?	Best Practices (nummer 5)
Margriet van Iersel, Corine Latour, Rien de Vos, Paul Kirschner, Wilma Scholte op Reimer	Beeldvorming van hbo-v-studenten over wijkverpleegkunde en ouderenzorg	Onderzoek (nummer 6)

drie bijeenkomsten en een digitale leeromgeving. Het artikel bevat een overzicht van de bijeenkomsten, een conceptueel model van de bijeenkomsten, een voorbeeld, evaluaties en een kritische beschouwing op het gebruik van de module in de praktijk. De opbrengsten van het artikel zijn makkelijk toepasbaar in beroepsopleidingen gezondheidszorg.

Artikel van Willeke Baronner en Christian Wallner

In hun artikel "Ontwerpcriteria voor een Learning Community" passen de auteurs de methodiek van ontwerp onderzoek toe. Deze onderzoeksvorm moet leiden tot een conceptueel model (ontwerponderzoekers spreken dan van prototype) waarvan de effectiviteit in de stage van de studenten wordt onderzocht. Geen gemakkelijke opgave, vooral niet vanwege het feit dat weinig bekend is over de pedagogiek en didactiek van werkplekleren. De auteurs starten met een behoefte- en contextanalyse in de zorginstellingen, verbonden aan de Haagse Hogeschool, en voeren ook een literatuurstudie uit. Op basis van deze analyses ontwikkelen de auteurs 18 ontwerpcriteria voor de Learning Community en plaatsen deze criteria in een model, dat de basis vormt voor het opzetten van een Learning Community. Het model kan ook door andere zorgopleidingen worden beproefd en levert hiermee een belangrijke bijdrage aan het kennisdomein "Learning Community".

Artikel van Selena Welling, Wilma Vonk-Noordegraaf, Natasja Looman en Cornelia Fluit

In het artikel "Hoe professionals en patiënt samen (leren) werken" wordt een zogenaamde hackathon georganiseerd. Dit is een ICT-concept waarin

de woorden hacking en marathon zijn samengevoegd. Het woord hacking wil zeggen dat al experimenterend een oplossing voor een complex probleem moet worden gevonden. Het woord marathon staat voor de (relatief korte) hoeveelheid tijd die hiervoor beschikbaar is gesteld. In het voorbeeld dat de auteurs beschrijven, werken studenten begeleid door vier coaches (docenten) tijdens hun schoolvakantie aan de casus "Overbruggen van de kloof tussen praktijk en opleiding". Uit het artikel blijkt het enthousiasme waarmee docenten, studenten en mantelzorgers aan de hackathon hebben deelgenomen. Ook wordt de hackathon kritisch geëvalueerd. De auteurs geven aanbevelingen en beschrijven de voorwaarden om een hackathon uit te voeren. Met dit artikel hebben de auteurs als "ronde-tafel-knechten" een belangrijke bijdrage geleverd aan het organiseren van studiedagen, werkconferenties, innovation days, hei- en themadagen waaraan studenten, docenten, praktijkopleiders en zorgvragers gezamenlijk deelnemen.

Artikel van Ad Bergsma en Marit van de Dijk

Het artikel "Zelfregie in de opleiding hbo-verpleegkunde BN2020" geeft antwoord op de vraag hoe zelfmanagement in het verpleegkundeonderwijs kan worden geïntegreerd. Zelfmanagement is zowel van toepassing op (chronisch) zieke mensen als op mensen die gezond willen blijven. De auteurs hebben aan de hand van de CanMEDS-rollen het begrip zelfmanagement uitgewerkt en vervolgens met andere rollen in het opleidingscurriculum verweven. Deze rollen hebben de auteurs duidelijk beschreven. Voor iedere rol zijn de implicaties voor het gezondheidszorgonderwijs weergege-

ven. De aandacht voor zelfmanagement in het curriculum leidt bij toekomstige verpleegkundigen tot bewustwording van het maatschappelijke krachtenveld waarin zij straks gaan werken. Met dit artikel leveren de auteurs een evidente onderbouwing van zelfmanagement in het curriculum van hbo-verpleegkundigen.

Artikel van Margriet van Iersel, Corine Latour, Rien de Vos, Paul Kirschner en Wilma Scholte op Reimer

Dit artikel over "Beeldvorming van hbo-v-studenten over wijkverpleegkunde en ouderenzorg" gaat in op de beroepsbeeldontwikkeling van studenten over wijkverpleegkunde. Voor deze literatuurstudie hebben de auteurs 39 artikelen bestudeerd. Het oorspronkelijke artikel is in 2016 gepubliceerd in het International Journal of Nursing Studies. De auteurs constateren dat het werken met ouderen in de beeldvorming van studenten een belemmerende stereotypen is. Wijkverpleegkunde vraagt volgens de auteurs om specifieke kennis en vaardigheden, die verschillen met de overige werkvelden van de hbo-verpleegkunde. De beroepspraktijk is diverser en complexer en daarin zit volgens de auteurs de potentie om de beeldvorming binnen de opleiding te veranderen. Volgens de auteurs moet het werk van de wijkverpleegkundige tijdens de opleiding worden gepresenteerd als een complex en boeiend kennisdomein. Een advies dat aanzet tot de oplossing van het maatschappelijk probleem ter vervulling van de vele vacatures om in de wijk met ouderen te werken.